

(SRI H. S. RUDRAPPA).

			Rs.	a.	p.
(8)	2,394	1	0
(9)	973	0	6
(10)	60	0	0

(d) They were all dismissed from service, and the amounts recovered wherever possible. Where recovery was not possible, civil suits have been instituted against the persons concerned.

Committee appointed for Revision of Pay Structure of Government Owned and Managed Industrial Concerns.

Q.—412. Sri D. VENKATESH (Gandhinagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the Committee to consider the advisability of revision of the pay structure in respect of employees of Government owned and managed industrial concerns was appointed ;

(b) who are the personnel of the said Committee ?

A.—Sri C. M. POONACHA (Minister for Industries).—

(a) 25th January 1957.

(b) Shri V. M. Mascarenhas. B.A., M.L.A., (Chairman).

Shri K. P. Karumbaiya, M.A., LL.B., M.L.A. (Member).

Shri G. Veerappa, B.Sc., LL.B., M.L.C. (Member).

Shri Abbas Alikhan, Under Secretary, Commerce and Industries Department (Member).

Shri M. A. Ali, Technical Assistant to the Labour Commissioner (Member).

Shri Mark D'Souza, First Assistant to the Controller of State Accounts (Member Secretary to the Committee).

BUDGET FOR 1957-58

Demands for grants (On Account) Discussion (contd.)

(Sri B. Vaikunta Baliga rose).

Mr. SPEAKER.—Before the Hon'ble Member begins, I want to say that as I told on Saturday I would like to prescribe a time-limit. The time-limit will be 15 minutes for each member.

*Sri B. VAIKUNTA BALIGA (Pana-Mangalore).—Mr. Speaker, Sir, this Assembly is meeting in a peculiar background at this juncture. A few of our friends on both sides may no longer be here when this Assembly meets again. Therefore, the sentiments expressed by the Leader of the Opposition and a few Hon'ble Members of the Opposition including the Hon'ble Member Sri Pattabhiraman and a few Hon'ble Members on this side also have to be reciprocated. I feel it my duty to say that we will be missing the help, guidance and co-operation of these Hon'ble Members to a very large extent.

Sri Imam, with all the wealth of knowledge and details which he possesses and the cordial manner in which he conducted the Opposition, has really endeared himself to one and all. We are missing him. But, we take solace under the circumstances that he will be able to discharge similar duties, duties which would be helpful to the advancement of the country. Sri Pattabhiraman—unfortunately neither of them are here—has also rendered excellent service and as an independent member was expressing impartial and unbiased views on subjects that came before the House. But, I am not able to understand how justifiable it was on the part of the Leader of the Opposition to have criticised the holding of elections. Suggestions have been made that the election has not been fair. I feel that it is a wrong view and there is no basis for that view. Election has been conducted in the most fair and impartial manner. May be, certain persons did not succeed ; but, may I say that the Minister in charge of the elections himself had to get defeated ? It will

only go to show that if the Government ever wanted, ever intended to induce any powers, such a thing could not have happened at all. It is unfortunate that people of status and position like the Leader of the Opposition to have ventured to doubt the *bon fides* of the Government. It is a kind of criticism that does not help in improving either the cordial relationship or the real constructive work to be done in the State.

Sir, again, it was suggested by some of them that the financial position of the State was very unstable. They expressed great doubts that our financial position was not in a stable condition. But, I am sure, they are taking a hasty and a very superficial view of the matter, only paying attention to the debit side, the debt side or the expenditure side. So, if they analyse the financial position of the State and the peculiar circumstances under which the Budget is presented, they will find that full details have not been taken notice of, particularly the revenue items. If this is done, they will know that the position is perfectly sound, firm and on absolutely sure basis. Sir, let me analyse the figures a little. About 49 crores are to be spent during the year as proposed in the Budget. But, of that, 13·7 crores are distributable to the Second Five-Year Plan. It did not at all engage the attention of the critics on the other side. The Second Five-Year Plan is going to be a remunerative enterprise. Certain industries are to be undertaken; certain constructions, certain schemes which are going to be taken up would augment not only the resources but the utility of it on the productive side would increase the national income.

Then, Sir, I would like to draw the attention of the Hon'ble Members to the amount we propose to spend in regard to two items:—one is, with regard to Education. I believe that our State is the one among all the States that spend the largest amount on education. 11 crores out of 36 are being spent for the purpose of education. This goes to show that about 31 per cent of the gross revenue of the State is spent on

education. Sir, from the impart of education, we derive both direct and indirect benefit. It is lack of education, it is lack of enough literacy among the people that leads to taking a wrong view and approaching the question from the wrong side. Sir, there is no other State which spends as much as 31 per cent of the revenue on education.

Taking yet another very important subject among the Budget items of expenditure, I refer to medical aid. About 4 crores are spent on medical aid. I do feel this is good enough. But, I want the Government to bestow attention and try to enhance it as far as possible, because health of the people is a national asset. We have to value the health of not only the individual but the health of the neighbour, the health of the community and the health of the State. It is an important estimate on which we are spending a decent amount. But, Sir, analysing the position, let me further elaborate the matter. I find the provision made is not adequate. Let me illustrate it by taking the figures and facts so far as my district—South Kanara—is concerned. I am happy that the Health Minister is here so that he may kindly take note of what I say and do justice to the district. Sir, hospitals in South Kanara are not managed well. There are two kinds of hospitals—one managed by the Government and the other by the local boards, i.e., the District Boards. Sir, resources of District Boards are so inadequate that adequate medical facilities are not found in such hospitals. When I went from Bangalore to Mangalore, it was my misfortune, that I stayed at Puttur where a hospital is located. I went to the hospital. I was told that for four months in the year there was little or no medicine left over there. People had to be sent away without medicine. Sir, is such a state to be allowed to continue in an enlightened State like the Mysore State? I do not know whether the supply is made according to the quantum of medicine required actually or whether it is according to the allotment made by the Finance Minister that the supply is made. It should be to the requirements

*(SRI B. VAIKUNTA BALIGA).

of the hospitals and if finances are not there, finances will have to be found by some means—by raising the taxes or by any other method. But if the poor citizen who cannot go to a private doctor and pay for the medical service, does not get free medical service in the Government hospital, when the hospital is there, when the doctor is there, when he has got adequate time before him, simply because the quantity of medicine in the hospital has been exhausted, this is something which requires more attention. I do not know what the position with regard to other districts is. But, so far as South Kanara is concerned there was a demand made for 5 lakhs. But the provision made is not even 60 per cent. I would earnestly appeal to the Government, to the Health Minister and the Finance Minister to see whether the barest need of these people could be met.

Sir, coming to the question of finances being found and the deficit being avoided, Sri Pattabhiraman was very pessimistic and said that finances of the State were very unsound and would go to rack and ruin. Sir, he entirely overlooked the other aspect, that is, the assets. The debts we have had from the integrated parts and the debts incurred by the former Mysore State are all incurred for solid good assets. Sir, the income we derive from the various industrial concerns that are being managed by Government, I feel, requires a little more scrutiny. It is mentioned and mentioned by people of authority and who know matters that there are people who are willing to take these industries over and run them on more profitable lines. Not that I suggest that the Government should part with them. But, I ask, why the Government is not able to get more profits from these concerns when an ordinary private management could do so. I suggest the formation of a Committee to go into this aspect of these industrial concerns which require vigilant and constant attention.

Sir, coming to the question of the Centre giving us financial help, the House must be aware that the Finance

Commission will be visiting Bangalore on the 24th of next month. Now we have got a peculiar position. The Budget that has been prepared does not disclose the resources wherefrom the taxation could be found and before the Centre could make up its mind to give the exact length of help to the State, it will certainly require proper attention, and it would be for us to tell them the resources that are to make up the deficit. I would suggest for the consideration of the Government a few sources whereunder the income of the Government could be maintained. I have in my mind the land revenue, that is, the revenue that could be got from the land. I do find that there is very great disparity existing in the different areas of the State. Introduction of a uniform policy of land revenue to all the areas will give us about a crore of rupees, if not more. I am suggesting this for the reason that there should be first of all no inequality with regard to the level of taxation of land. A definite principle or a formula should be evolved whereunder it would be possible to have some augmenting of the revenue. Sales-tax is another source which is not fully tapped. It has been described in the other legislature where I was a member as yielding adequate funds to meet the several requirements. I find Sir, that the sales tax that is realised here is meagre. We can realise more sales tax without raising the level of taxation to any extent whatsoever. Keeping the imbalance, if I may so put it, there ought to be larger revenue. The evasion should be avoided. I do not know whether the Government has bestowed adequate attention on this point. Then Sir, it would be but proper that several schemes which are productive could be attempted and the resources that are bright could be taxed after a reasonable time; after making the return to the investor adequate enough and at the same time trying to share the new income, the new profits that are got from the land. Sir, in this connection, I must mention with a certain amount of dissatisfaction that the pace of progress or the attention to the various schemes that could be expedited by the Government is not satisfactory. I am not finding fault;

I am aware of the work that has multiplied, but still it would be possible and it is possible to better its pace of progress.

Sir, I have got several schemes in my mind, which, if exploited properly, would give to the State at least a revenue of couple of crores augmenting the national income of the State by about 10 to 20 crores of rupees. But I find that the papers that have to pass through get huddled up and get a stoppage which is needless. Is it on account of inadequate staff? If that is so, it requires to be modified. If it is otherwise, I should say that there should be increase in the efficiency of the staff. Sir, I find that when letters are addressed to the Government, it takes about 3 weeks to one month to receive even an acknowledgment. That is something which ought to be rectified and particularly in view of the tremendous work that is ahead of the Government I do feel that greater and better efficiency could be attempted and could be achieved.

Sir, with regard to the particular items which have been tackled, it is possible to have an improvement upon the various things.

Sir, enough attention has not been bestowed on some of the industries. I should like to mention a few to illustrate my point. Only a couple of days ago, the fishing industries, concerning which the Government has done such an excellent work as to attract a sum of Rs. 65 lakhs from the Centre are being arranged properly, limits are going to be defined and the implication and import of every step that has to be taken, are being considered. I suggest and I would request the Government at least at this stage to consider the constitution of a Fish Board for the State to find out whether it would or would not help the fishing industry. I do say, there must be some authority on the marketing side.

With regard to transport, there are several problems which could be solved with very little attention; not that the Government is not bestowing attention, but I do say that the steps taken are not adequate enough. It can be done easily and it ought to be done early.

With regard to the production of cashewnuts, a dollar fetching commodity, I could compare this with that of a gold mining industry. It is perhaps as good as Kolar Gold Mines because it is more inexhaustible and it will be distributing the income that is got among many poor families. This problem is going at a slow pace. The question of grant of land requires very little attention; and even that too has not been bestowed. I am eliminating many topics for want of time. I am placing these things with the belief that they will receive proper attention and something will be done.

With regard to the stepping up of food production, I have been suggesting a scheme whereunder about 50,000 tons of rice could be produced and it is certainly a very good scheme which should receive encouragement and financial help from the Centre. This could be done with the aid of lift irrigation, putting up pumps, by supply of cheap power to be used by the raiyats having property on the either side of the 16 perennial rivers in the South Kanara District. I have got a definite scheme which requires an investment of about 8.4 crores of rupees. If considerable attention is bestowed on this scheme, it could be possible to put pressure on the Centre for financial help. I have forwarded a scheme which is receiving considerable attention at the hands of the Government and the Minister concerned and the department, but I mention this only to utilise this opportunity of speaking on that point. I request them for greater co-operation, greater attention and speedier achievement.

With regard to the Budget which is now before us, there is nothing on which I could speak. But I feel that what is provided here is inadequate. There is no point in asking for more because it is only an interim budget; it is not a full-fledged budget. We have been called upon to vote an account and not to deliberate upon, not even to criticise the policy, to carry on the administration for a short period. It is in that light I am saying that I have great pleasure in supporting the Budget that is presented or the vote that is asked

(SRI B. VAIKUNTA BALIGA.)

on account. I do not wish to transgress the time-limit and I resume my seat thanking the Speaker for having afforded me an opportunity to speak and press the Government for bestowing proper and prompt attention on the requests that I have made on behalf of my district. Thank you, Sir.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ 75 ಭಾಗ ಪ್ರತಿನಿಧಿತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಭವನವನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಟೀಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸದೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಉಣ್ಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಮರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

11-30 A.M.

ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ರಸ್ತೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ, ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯ ವಗೈರ ಏನೇನಾಗಬೇಕೋ ಅದೊಂದೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟವಸ್ತೆಯಾಗಿದೆ, ರಸ್ತೆಯಿಲ್ಲದೆ ದೀಪದ ಸೌಕರ್ಯ ವಗೈರ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ವಾಸ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ನೀಡುವ ವಿಷಯದ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಈ ಅನಿವಾರ್ಯವಿದ್ದೇ ಇದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿಯೂ ಉಳಿದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಫೀಸರು, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸದ ಉಸ್ತುವಾರಿ, ತನಿಖೆ ಹೆಲ್ಡ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ಆ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ, ಮೋರಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಗೆಮಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಾರು? ಹೀಗೆ ಇವರುಗಳು ನೋಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸಗಾರರುಗಳಾದರೂ ಅನುಭವವನ್ನರಗಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ಸಮಾಧಾನಕರ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಅನುಭವವಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಅನುಭವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬರ್ಚಾದರೂ ಜನತೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಲ್ಲ. ಜನರ ಆಶೋತ್ತರ ನೆರವೇರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಭಾವ ನಿಯುಂಟಾದರೆ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ನೆರವೇರುತ್ತವೆ. ಅವು ನೆರವೇರಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಸೇರಿದ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿವಹಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೇ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿರಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇನಿದೆ, ಆಶೋತ್ತರವೇನಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಆಶೋತ್ತರವೇನಿದೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೇನು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಬೇಕು; ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಕೇವಲ 12 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಸತ್ತಿನದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿದೆ. ಅದು 30 ದಿವಸ ಎಣಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬಾರದು; ಅದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ

ಇದೇ ರೀತಿ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿರಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇನಿದೆ, ಆಶೋತ್ತರವೇನಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಆಶೋತ್ತರವೇನಿದೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೇನು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಬೇಕು; ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಕೇವಲ 12 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಸತ್ತಿನದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿದೆ. ಅದು 30 ದಿವಸ ಎಣಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬಾರದು; ಅದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ

ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವುಂಟಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೆರವೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ದೇಶದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಗುರಿಯಿಟ್ಟದ್ದೋ ಅದರಂತೆ ಗಂಟೆ, ದಿನ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆದೃಶವರ್ಗ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಬೆಳೆ ವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ದೇಶದ ನಾಯಕರ ನೇಕರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹ್ರೂ ಅವರು ದಿನಕ್ಕೆ 20 ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ಗುರಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದನ್ನರಿತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರೂ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರೂ ತಮ್ಮ ನಿಲಿಯನ್ನು ಬೇಗ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ದಿವಸದ ವರೆಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಸರಿಹೋಗಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿಕೇಳುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬೇಗ ಈಡೇರುವುದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೂಟಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನ್ಯಾಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ಯಾಗಲ, ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಹೀಗಾದರೆ ಜನತೆಗೆನೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳು ಜಾಗೃತ ಸರಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಯಾದರೂ ಉತ್ತರ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ?

ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರೇಲೇಟನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಜನರೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕವಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರಸವಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಲ್ಲದೆಯೆಂದು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ಏನೋ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಗದ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಸರಿಯಾಗಿ ದಾರಿತೋರಿಸಬೇಕು. ಅಮಲ್ದಾರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ವಗೈರೆ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮುತುವರ್ಜಿವಹಿಸಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಾದರೂ ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಕಲೆತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ನೋಡದೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಡೈರಿ

ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನುತ್ ಮುತ್ತಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಏಪ್ಪು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಬಾವಿ ವಗೈರೆ ಸೌಕರ್ಯ ಪೂರೈಕೆಗಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಸಹಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಕೆರೆ ಕಾಮ ಗಾರಿಗಾಗಿ ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸದೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಕೆರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಲಾಂಚಾನಾ ವಗೈರೆ ಕಡಿಸಿ ದುರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರೂ, ಕೆಲಸಮಾಡುವವರೂ, ಎಲ್ಲರೂಕೂಡ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಈ ದಿವಸ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪ ನವರು ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವು ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು, ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಕಡೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಜಾಗೃತ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಬೆಂಗಳೂರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು vested interests ಇರುವ ಜನರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ತೀವ್ರ ಆಗಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

(SRI B. VAIKUNTA BALIGA.)

ಇನ್ನು ರಿವಿಜ್ ಆಫ್ ಪೇ ಸ್ಟೇರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವುದಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೃಪ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಏನು ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಸಂಬಳದ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಪ್ತರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗದೆ ಸಿವಿಲ್ ಲಿಸ್ಟ್ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. (*Gist in English of Marathi speech delivered by Shri N. O. Samaji*).

Sri N. O. SAMAJI (Belgaum Rural).—

Mr. Speaker, Sir, The Budget for a period of 4 months is for discussion before this House. The details of expenditure shown therein have not been given. In my speech in the last Session, I pointed out the difficulties experienced by people residing in my district. I am sorry to say that their grievances have not yet been redressed. It is our duty as representatives of the people to point out the difficulties to Government and it is the duty of the Government to remove them.

Government has given assurances that free education, i.e., primary education and secondary education, would be given. It is not proper to charge fees for compulsory education. Even though slates and pencils are given free, the poor people find it very difficult to pay fees for the education of their children. I have repeatedly pointed out the injustice done to the Marathi schools. In the Education Department all the Assistant Education Officers are Kannada people. In the western part of our district where Marathi predominates, Marathi knowing officers should be appointed. In the village Mache Peeranwadi even though the people have paid their contribution towards the school building, the building has not yet been constructed. Compulsory education should be brought into force immediately. The Colleges may be allowed to get themselves affiliated to the Poona University if they so desire.

During the last general elections, the Sanchalaks of the Sarvodaya Scheme carried on propaganda in favour of the Congress candidates and even they threatened the people that they would stop the sarvodaya works in the taluka if they voted against Congress candidates.]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಮೈಸೂರು-ದಕ್ಷಿಣ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. The Hon'ble Member is speaking as if it is an empty gallery. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಇಂಥ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಮರಾಠಿಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಶ್ರೀ ಸಾಮಾಜಿ ಇವರಿಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಹಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. I cannot help it.

Sri B. NARAYANASWAMY.—The Hon'ble Member is speaking in a language which the Hon'ble Ministers are not in a position to understand. If he wants any reply from the Hon'ble Minister, I think he should speak in a language which the Minister concerned knows. I think, if the Hon'ble Member does not mind, he can speak in Kannada or in English.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮರಾಠಿ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಅವರ ಕಾಳಜಿ ಅವರಿಗಿರಲಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗಬಾರದು.

Sri B. NARAYANASWAMY.—I would like to know which of the Ministers know Marathi.

Mr. SPEAKER.—I cannot give such information. Is it a point of order ?

Sri B. NARAYANASWAMY.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—My ruling is that it is not a point of order.

Sri B. NARAYANASWAMY.—I want to know whether any Hon'ble Minister here knows Marathi ? The Chair was

pleased to say that some Ministers knew Marathi. I would like to know how many Ministers know Marathi.

MR. SPEAKER—If it is a matter of information, I can say that there are some Hon'ble Ministers who can understand Marathi. Sri M. P. Patil knows Marathi. I think Sri Bheemappa Naik knows Marathi because he was in Poona for two years. I think Sri Mariappa understands Marathi because he was in Poona for two years.

SRI T. MARIAPPA (Minister for Finance).—I have forgotten what little Marathi I had picked up, Sir.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ತರದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರುಗಳು ಎಷ್ಟೋನಲ ಬಂದು ಹೋದವು. ಅವಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರಕೂಡ ಹೇಳಿಯಾಯಿತು. ಸದಸ್ಯರು ಇಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬರುವುದು ಮರಾಠೀ ಭಾಷೆಯೊಂದೇ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆಭಾಷೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡಕೂಡದೆಂದು ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾತನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಚಹಾ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಆ ವಿಷಯಗೊತ್ತಾ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಹೀಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಟಿಜರಿ ಬೆಂಚುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಕೆಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮರಾಠಿ ಅರ್ಥವಾಗದಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಜನ ಪೂನಾದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆಗ ಇದ್ದಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಆದಮೇಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

[SRI N. O. SAMAJI]—I think the Sarvodaya Scheme was started in order that the Congress might have hold on the people. I suggest that enquiry should be held into the conduct of the Sarvodaya Sanchalak who carried on Congress propaganda in the Elections. Due regard has not been given to

appointment of Backward Class people in the Sarvodaya Scheme.

In the three talukas of Belgaum there is Marathi and this portion should be given to Maharashtra. I hope this will be considered in the Zonal Council.

The work of constructing roads in Belgaum district is not satisfactory. It is necessary to construct a bridge on the Markandeya river. The local fund rate has been increased from one anna to three annas a rupee. The arrears of local fund are being collected in accordance with the above rates. After reconsideration, the rate should not be increased.

I further wish to inform the House that in view of the fact that office records are maintained in Kannada language, Marathi people are put to much inconvenience. I therefore suggest that officers knowing Marathi language should be posted in the area where Marathi predominates. I trust that my suggestions will be considered favourably. Thank you, Sir.

12 NOON

*ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಪಾವಗಡ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಈಗ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ನಂಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದಿರುವ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಬಹಳ ಮೆಹನತ್ತಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರನ್ನು ತುಂಬ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾದದ್ದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾದ ಕೂಡಲೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧವಿರುವುದರಿಂದ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ)

ದಿದ್ದರೂ ಅಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಇವತ್ತಿ ನೆವರೆಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹುಡುಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಕೆ. ಭೀಮಯ್ಯ ಎಂಬವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಕೆಲಸಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಜಡ್ ರನ್ಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ ಎಂದು ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ನಲವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ನಾವು ಯಾರಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಇಡಬೇಕು? ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನೌಕರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹರಿಜನರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ನುರಿತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಜನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಒಂದೆ ಪುರುಷಾರ್ಥವಾದರೂ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ! ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹರಿಜನರ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ತಿರುಗಿ ಅವರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ

ಅರ್ಹತೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್., ಎಂ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಮರ್ಥರಾದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಡಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ತಿನಿಸು ಲಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ, ಮನೆ ಮಠ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ 18 ಮಕ್ಕಳು ಇವೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಏನೋ ಹಿಂದೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಇರಕೂಡದು, 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ನಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸದೆ ಅವರು ಇದ್ದಿರತಕ್ಕ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಅನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಮಿ! 18 ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು ನೀವು ಕೊಡುವ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು? ಹೊಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅದರಿಂದ ಆ ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಕೊರಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಬಂದ ದವಸದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅವರು ಎಲ್ಲ ಕೆಳಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಏನೆಯ ವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ತುವುಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಾದು ಕಲ್ಲು ಕೆತ್ತಿ ಹಾಕಿಸಿ ದನುಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಬೆಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇಯಿಸಿದರು. ತಕ್ಷಣವೇ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೂ, ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೂ ದೂರುಕೊಟ್ಟು ವಿನಿಸ್ತರೆ ಅವರವರೆಗೂ ದೂರು ತಂದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನನಾದ ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಏ.ಗೇ ಈಗ ಅದರ ಇನ್ನು ಬಡವರ ಗತಿಯೇನು ಸ್ವಾಮಿ ಅದು ಏನಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಸ್ಪೇಷಿನಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಉದಾರಹಣೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಜಮೀನು ಬೇಕೆಂದುಕೇಳಿ ದರಖಾಸ್ತು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ವಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೇ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ 4880/261 ನೆಯ ನಂಬರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಪ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರೆಸ್ಟಿಗೂ, ಫೀ ಆಫ್ ಕಾನ್ಸ್ ಆಗಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿತ್ತು. ಈಗ ಅಪ್‌ಸೆಟ್

ಪ್ರೈಸಿಂಗ್‌ಗೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಫೈ ಆಫ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಗಿಯೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದೆ, ಏನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಯಾವುದನ್ನೂ ನೋಡದೆ ಆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಯಾವ ಜವಾಬನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆತನಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಗೂ ಕೂಡ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಫೈನಲ್‌ಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಜನರ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ! ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ನಾನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೊಜೆಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಹೊಡೆಯಲಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು ಸ್ವಾಮಿ! ಏಕಯ್ಯಾ, ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟ! ನನಗೆಯೇ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ನಿವಾರಣೆ ಎಲ್ಲಿ ಆಯಿತು? ಮಾಡಿ ರತಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇವೆಯೇ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯತಃ ಜಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡಿಸಿ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆದರೆ ಅಂತಹ ವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಣಿವಧೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಎದುರಿ ನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೋಣ, ಕುರಿ, ವಗೈರೆ ವಧೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾಯಿತು? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಪ್ರಾಣಿವಧೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮದ್ಯಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಡಿಯಬೇಡಿ ಎನ್ನುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕುಡಿಯಿರಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ, ಸ್ವಾಮಿ? ಇದು ಒಂದು ಕಡೆ ಮೀಸೆ ಬೋಳಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮೀಸೆ ಬೋಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ನಗು!)

ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯಿ, ಗಾಂಜಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ತ್ವದಂತೆ ನಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಪೂರ್ಣ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಕುಡಿತವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದು ಕಡೆಯ ಅಧಿವೇಶನ. ಮುಂದೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ

ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ವೈ. ಸಾಂಬಾಣಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬಡೆಟ್ಟು ಕೊರತೆಯ ಬಡೆಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದವರ ವಿಶೇಷತಃ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಕರ್ಯ ಸಾಕಾಗದೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗದೆ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿ ಅಥೋಗ್ರಾಫಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಡೆಟ್ಟ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಾಪ್ತಗಳಲ್ಲೆಯಂತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ; ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಸಹ ಆ ಹಣ ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು? ನಾವು ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೇ? ನಾವು ಇತರರ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಬಾಳಬೇಡವೇ? ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದವನು ಹದ್ದಿಗಿಂತ ಕಡೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಾಗದೆ ಹೊರತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ಅವರಿಗೂ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಪರಾಪ್ತಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದವರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉಪಾಯ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಚಹಾಲಾಂಗಡಿ, ಧರ್ಮಶಾಲೆ, ಗುಡಿಗುಂಡಾರ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವೆಲ್ಲಾ ನಮಗೇಕೆ ಬೇಕು? ಅವೊಂದೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಹುಟ್ಟಿ ಅರಿವುಂಟಾದರೆ ದೇವರೂ ಸಹ ನಾವಿದ್ದಲ್ಲದೇ ಬಿಡಲಾನು. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿ ತೀವ್ರ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ವೈ. ಸಾಂಬಾಣಿ)

ಯುಂಟಾದರೆ ದೇವರ ಕೃಪೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶ ತಾನೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಹಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ; ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿ. ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರ ಬಂದರೆ ಸಾಕಾಗದು. ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದವು ಏನಿದ್ದು ಪೋಲ ಅದನ್ನೂ ಬೇರೆಯವರು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಒದ್ದಾಡಿ ಜೀವಮರ್ಪಕಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅನೇಕರು ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿ ಬಂದು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನೌಕರಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಸುಖಪಡುವ ಯೋಗ ನಮಗಿಲ್ಲ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗುಡಿಗುಂಡಾರಗಳಿಂದಲೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ; ಅದ್ದೆಲ್ಲ ಡಾಂಭಿಕತನ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಘನತೆ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನೌಕರಿ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆರ್ಜಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಾಗಿಗೋ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ನೌಕರಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರು, ಪಾತ್ರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಆ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಷಯ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಕಡಮೆ. ಆ ಕಮಿಷನ್ ಸದಸ್ಯರು ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್, ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಂತಾದ ಉಚ್ಚ ಅರ್ಹತೆಯಿರುವವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಬಡತನದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ, ಬಚ್ಚಿಯಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಅರ್ಹತೆಯಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮವರು ಮುಂದೆಬರಲು ಹೇಗೆತಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು?

ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ. ಉಮೇದು ವಾರರನ್ನು ಅರಿತುಬಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದ ಉಮೇದುವಾರನಿಗೆ personality ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು? ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಡ್ರೆಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡತನದ ಮೂಲಕ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಯ ಉಡುಪು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಮೇದುವಾರನನ್ನು ಅರಿತು ಪುರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರದೇ ಇದ್ದು ಮೂಲಕ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಇಂಥ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

12-30 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವೆನಿಸದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅನ್ನು

ಟೀಕಿಸುವಾಗ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಟೀಕೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎರಡುಮೂರು ಸಲ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕಾರಣ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಟೀಕೆಮಾಡಬೇಕು. ಟೀಕೆಯು (ಜನರಲ್ ಕಾರ್ಕ್ವರ) ಸರ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪದ್ದು ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಪಮಾನ ಕಾರಕವಾದದ್ದನ್ನು ನುಡಿಯಬಾರದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ವೈ. ಸಾಂಬಾಣಿ.—ಇದ್ದ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಇದ್ದ ಸಂಗತಿ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನುಸರಿನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ವೈ. ಸಾಂಬಾಣಿ.—ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಬಹಳ ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿರಿ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬನ್ನವಿನ್ನುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗಧಂದೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರಿಂದ ಬಂದವರನ್ನೇ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಸ್ಪೆಯಿನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಡದೆ, ಹರಿಜನರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಚರ್ಮದ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಮದ ಉದ್ಯೋಗದ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಲೆಬು ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏಕೆ? ಚರ್ಮದ ಉದ್ಯೋಗದ ಜ್ಞಾನ ಅನುಭವ ಹರಿಜನರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದು. ಅದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೂ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪೋಲಿಸ್ ಖಾತೆಯವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಪಾನಪ್ರತಿ ಬಂಧವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮರೈಶ್ವರಂ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೇ, ಬಹುಶಃ ಇದು ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಬಾಷಣ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನು.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡಿ ಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವನು. ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನು, ಅದು ಇರಲಿ. ತಾವು ಮುಂಬಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಪೀಕರರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಒಂದು ಭಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ತಮ್ಮಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಸ್ಪೀಕರರಾಗಿ ನಮಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ನಮ್ಮ ಸುಧೈವ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟಾಗಿರುವ ಈ ಹೊಸ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಭಯ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮೊದಲು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಆದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ 20-25 ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕರಿ ಎಂಬುದು ಇರುವುದನ್ನು ಶ್ರೀ ರಣಧೀರ ಕಂಠೀರವ ಎಂಬ ಹೇಳಲು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾದ ರಸವು ಹೇಗೆ ಯಾರ ಕೈಗೂ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ತಾವು ಪಾದರಸದಂತೆ ಬಹಳ ಚುರುಕು ಆಗಿರುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಹೊರಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಒಳಗಡೆಗೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಕಾಲ ತಮಗೆ ಅಭಿವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶದೇವರು ತಮಗೆ ಸರ್ವಸನ್ಮಾನಗಳ ವಸ್ತು. ದಯಪಾಲಿಸಿ ಈ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ತಮಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಈ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಾವು ಬಂದಿತವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಮೊದಲು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗಿಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಸ್ಪೀಕರು ಅವರು ಹೇಗೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟ ರಮಣ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಅದರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಜನತೆಗೆ ಸದ್ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರಿಂದ ಸ್ಟೆಟ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಗಾಗಿ

ನಾನು ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪ ಅವರು ಈಗ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತರಾದವರು. ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ 1957-58 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಆದರೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಎರೋಡ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಭಾ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರು ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯರೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದು ಎಂದು ತಾವು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಬಹುದು, ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಯಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇದರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಿಗ್ರಹವನ್ನೂ ಇಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇನು ವಿದ್ಯುಷ್ಪರೇಕ್ಷಣೆಯೆಂದರೋ ಏನೋ ಅದನ್ನೇಕೆ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟರೋ ಕಾಣೆ. ಏಕೆ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿರಬುದನ್ನು ತಾವೇ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು, ಹಿಂದೆ ತಾವೇ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದೀರಿ: ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯರಾದಂತಹ ಹವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು. ನಾವು ಯಾವಾಗರಾದರೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಅನ್ನಶಾಂತಿ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅನ್ನಶಾಂತಿ ಮಾಡಿ ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಧರ್ಮ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಂತೆ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ರಿಟೈರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಇದ್ದ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರ ಪೋಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಇವರುಗಳ ಪೋಷಣೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆಸಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಹಿಂದಿನ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ನಾಯಕರು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಕೂಡ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೂರನೆಯದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಡಜನರ ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವೇ ಹರಿದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಹೀಗಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಥೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗುವುದು,

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.)

ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳಾಗುವುದು ಹೆಚ್ಚೇನಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಏನು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಎತ್ತಾಸ್ಸುಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಸುವಂತೆ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳೇ ಹೇಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿ ದ್ವಂತಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸದ್ಯದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೇನೆ ಹೀಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಬೇಕೇ ಏನಾ ಅವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ನೌಕರರು ಅಂದರೆ N.G.O. ಗಳ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪರವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳೆಲ್ಲ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಮತ್ತು ಮನವಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಫೈನಾನ್ಸಿನ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟಾದರೂ ಇವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲಿಸು ನೌಕರರು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ಬಡ ನೌಕರರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬರಕೂಡದೆಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಸಂಬಳಗಳು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾದಾಗ ಇವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸೈಕಲ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್, ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಂಜೂರಾಡಬೇಕು. ಇವರಂತೆಯೇ ವೈದ್ಯರು,

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರಬೇಕು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನವಾನವಿದೆ. ಅವರು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವವರು. ವೈದ್ಯರು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವರು. ಆತ್ಮಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪೋಲಿಸಿನವರು ಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯ ವಿಚಾರ Ex-servicemen ಎಂದರೆ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕರ, ವಿಚಾರ. Ex-servicemen Colony ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮೆದುರುಗಡೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500-600 ಸಂಸಾರಿಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಾಣ ಕೊಟ್ಟವರು, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟವರು, ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ ಸೈನಿಕರು, ಇವರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇಶದಿಂದ ಈಗ ಹಾಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನು ಸ್ಥಳ ಬಾಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಒಹಳ ದೂರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ಅಲ್ಪಯುಕ್ತ ಮೃತರಾದರು. ಇವರುಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ lay-out ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳು ಅಗಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಚದರಗಜಕ್ಕೆ 10-20 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಲೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? Common man ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖವೇನೆಂದು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಧಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರುಗಳು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಗೋಜಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಿಲ್ಲೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಲ್ಲೂ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ದಕ್ಷತೆಯು ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಇವರ ಬಳಿ ಹೋದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಐದೂ ಸಿನ್ಸೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾಳೆ ನಾಯಕರ ಡುನಾವಣೆ

ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸಣ್ಣ ರೇ ಟಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೇಬರ್ ಕಾಲೋನಿಗಳಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ವೇತನಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೂಡ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಬಾರದು. ಅದುದರಿಂದ ಸಮಿತಿಯವರ ಶಿಪಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಪಡೆದು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾದ ನಿರುದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಒಂದುಕಡೆ, ಅವಿಧ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Night Universities ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಹಗಲು ಹತ್ತರಿಂದ ಐದು ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪುನಃ ರಾತ್ರಿ ಏಳರಿಂದ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಅನೇಕ ವಾಸ್ತವಿತ್ವ ರಿಂದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. S.S.L.C. ಪಾಸ್ ಆದಂಥ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ 60-70 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಗ್ಗುಲಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವುಡ್‌ಸ್ಟಾಕ್‌ವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥವರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು Night University ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Night Universities ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಅದುದರಿಂದ Night Universities ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ, ಎಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಿವಿಲಿಮಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕರು ನೋಡಿದವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಥ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪ ಅವರು ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ನಾನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನೂ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವವರನ್ನೂ ನಾವು ಹೊಗಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ತಂಟೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಯವರದಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ವಿವರಣೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. "ಕಮಿಟಿಯವರು ನನ್ನನ್ನು ಮಾತೇ ಆಡಿಸಲಿಲ್ಲ; ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ.

ವಿಧಾನ ಸೌಧ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಯ ಭೀತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ಯಾರ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದು ಭಾರಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಳಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಕೂಡ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಬುದ್ಧಿ ಕುಶಲತೆಯನ್ನೂ ಗುಣವನ್ನೂ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಭಯ ಭೀತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇವರುಗಳು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ವ್ಯವಹಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೈಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳು

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.)

1 P. M.

ತ್ತೇನೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಅನೇಕರು ಬಂದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೂ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಬಂಡಿತ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರಿಗೂ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರಿಗೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆದ ತಮಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟ ರಮಣ ಅಯ್ಯರವರಿಗೂ ಹೊಸದಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ, ತಮಗೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೂ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲೆಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. 'ಜೈ ಹಿಂದ್.'

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ) — ಈ ಸಭೆಯ ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ 1957-58 ನೆಯ ವರ್ಷದ 4 ತಿಂಗಳ ಬಡ್ತಿ ಟ್ವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆರೆಗಳು, ಕಲೆವಹುಗಳನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನುಗು, ತುಂಗಾ, ಭದ್ರಾ ವಗೈರ ಜಲಾಶಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೊರತೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯವರು ಅತಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತವೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂತೆ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದ ಈ 5 ವರ್ಷಗಳ ನೀತಿಯಾದರೋ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗುಣವಾಗಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಇತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶಾಲ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಷ್ಟೇಷ್ಟೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯುಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿ ಈಗ ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದು ಮೊದಲನೆಯ ವರದಿ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು, ಮೂರನೆಯದು ಸದಸ್ಯರ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನಗಳು ಒಂದಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು, ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿರೂಪಣೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕದೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದ ವರದಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ಮರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 6 ಹೋಬಳಿ ಇದ್ದು 3 ಹೋಬಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ಮರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಅಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದ ಜನರೂ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ 2 ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಎಂಟು ಜಡ್ಜಿಗಳ ಪೈಕಿ 3 ಜನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಟೆಂಪರರಿ ಆಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 4 ಜಡ್ಜಿಗಳು 2 ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟಸುಖವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಫೈನಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವಹಾಗಿ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮರಾಯಿಗಟ್ಟಿರ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, 400-500 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕಡ್ಡೆಗಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನಿವೃತ್ತ ರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಮಿಟಿ ರಚನೆಯಾಗಿ ಆ ಕುಮಿಟಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಏತತ್ಯಾದವರಗೂ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಆ ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಹಂಚತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟಾದರೆ ಸಾಕಾಗದು. ಅದರ ಸಹಾಯ ಮಹಾಜನರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಗಮನವುಳ್ಳವರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ತರಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ

ದಿರುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿಷಾದದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸುಧಾರಣೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದೆ. ರಜಾಕಾಲವನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯುವಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಪಾಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಕಾಲ ವ್ಯಯಮಾಡಿದರೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದ್ದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೇ ಸರಿ. ವಿದ್ಯಾನಂತ್ಯಗಳ ಬೋಧನಮಟ್ಟ ಕೆಳಗಿಳಿದಿದೆ. ಇದ ರಿಂದ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರ ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಹು ದಕ್ಕ ತಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕಕಡೆ ಜನಪಾದುತ್ಪಿರುವ ಸಂಗತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದಕ್ಕ ರಾದ ವಿದ್ಯಾಬೋಧಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ವಿದ್ಯಾ ನಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇದೆಯ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾವು ಚಿನ್ತಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೋ, ಅದನ್ನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು 5 ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಒಂದನ್ನು ಗಮ ನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಮಾಡಿರು. ಆಗ ಆಕಾರದ ಅಭಾವ, ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮುಟ್ಟುಗಳ ಅಭಾವ ಎಂದು ದರಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದುಮಾಡುವುದು. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಬಾರದೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಯಿತು. ಭದ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೋಪದೋಷ ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗದಿರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇ ಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸುಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಂಫುಗಳನ್ನು, ಹಣ ವಸೂಲುಮಾಡುವವರು ಅನೇಕ ವಾನಾಗಿ ಜನರವೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೋ ಬಸ್ತುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಸಾಲ ತರುವ ಪದ್ಧತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಇರುವ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಬೇ ಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರು, ಹಳೇಬೀಡು ಮುಂತಾದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳ ಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದರಹಾಗೆಯೇ ವಿಧಾನಸೌಧವೂ ಒಂದು

ನೋಡಲು ಅರ್ಹವಾದ ಕಟ್ಟಡ, ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರೇ ದೇಶದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವ ನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಕಟ್ಟಡ. ಇದು ನಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ರುವಾಗಲೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂ ತಯ್ಯ ಅವರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದು ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ 208 ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೇಶದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ತುಲನ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ನೋವಾಗ ದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ನಾಣು ದಿಯಿದೆ: 'ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ನೋಡು' ಎಂದು. ಅದರಂತೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗು ವುದಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾಗಡಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯವರು ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 30 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 20 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನೂ ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ, ಮಾಗಡಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಮಾಗಡಿಯನ್ನು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡು ವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ತಯಾರಾಗಿರುವ ಅಂದಾಜನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಮಾಗಡಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಗಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಾನು ಚುನಾ ಯಿತನಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು 5 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸಮಾಧಾನ ವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ಪಾರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಕೆರೆಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೋಲೂರು, ಕುದೂರು, ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ ಈ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೂ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖು ನೋಗಾಗಿ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗದ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾ ದರೂ ಸೇರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಂಡು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಗ್ಧಾನಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಡಬೇ ಕಾದ ಕೋಟಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಕೊಡುವುದಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.)

ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಇತರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒದಗಿಸಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಯ ದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಮೀನುದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ, ಜೋಡಿ ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ರದ್ದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದರ ಫಲ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೋಜಿನಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಪೂರೈಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂಥ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿ. ಮುಂದೆ ದಯಮಾಡಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ 208 ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಲಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ, ಎಲ್ಲ ವೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಹಳ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ನಾಯಕರಿಗೆ ಕಾಗದದಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಕೂರತೆಯಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಎಂಟು ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ 150 ಮಂದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಈ ಬಾರಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ 208 ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಲಭಿಸಿ ಸುಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳಲು ನೆರವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—I rise to place my views before this House on the White Paper. Strictly speaking, our observations should confine to the Vote on Account. But, having listened to the speeches of the Hon'ble Members, I feel that I can also refer to the Budget Estimate of

1957-58 incidentally. The Vote on Account is described as follows. This is only in the nature of an advance subject to regularisation after the Budget for 1957-58 is approved of by the new Legislature; it is purely an advance. I have very little objection to exercise my vote to give an advance to the Government to meet their expenditure as contained in the demands.

Sir, there are two things that are apparent in the White Paper. One is, the Congress Government which is put into office once again for a period of five years promises that the State's resources would be tapped in the coming year to the extent of 5.07 crores. So I do not agree with the Hon'ble Minister that there would not be taxation in the coming year. The White Paper itself has given a definite indication that in the coming year Government would undertake steps to tap State resources to the extent of 5.07 crores. So, in the coming year the people will have to bear further taxation. Secondly, to finance the capital works, the Congress Government will raise a public loan of five crores of rupees in the coming year apart from the loan of Rs. 17 crores to be obtained from the Government of India.

Sir, even though I may not be here to raise a debate on the budget estimates of 1957-58, I take this opportunity of analysing the budget estimates of 1957-58. The revenue receipts as estimated by Government are of the order of 49 crores. This comprises of five items. One is, the taxes that will be shared with the Centre, that comes to nearly 5.29 crores. The Government of India grants come to 1.9 crores. The Government also draws about 16 lakhs from famine relief fund. The remaining items are the sources from the principal heads of revenue and other sources. The revenues from the principal heads of revenue are of the order of 18.08 crores and those from other sources are 23.58 crores. All these put together total 49 crores.

So, the most important item is sources from the principal heads of revenue, that is, about 18.07 crores. Has the Government any way of improving the sources to meet its

deficit of 12 crores ? It must be met. The Government must earn as much as they want to spend. Now they will have 12 crores of deficit. The expenditure is in excess of the revenue to the extent of 12 crores. How will they meet it ? They must either approach the Government of India for increased percentage of share in taxes to which I have already referred while I was speaking about the budget just about two months back. The items of taxation in which the States have a share are the Income-tax, the Excise Duty and the Estate Duty. If at all the Government can balance their revenue budget, it must be by having increased percentage in these taxations. That can be pressed before the Finance Commission. They have made a reference in the White Paper that the Government have taken necessary steps to place their views before the Santhanam Commission when it meets next month, to impress the dire need of the State to balance its revenue budget. Apart from this, the only two other sources that the Government have are: one, principal heads of revenue and the other non-tax revenue. So, even under the principal heads of revenue, in respect of stamps, we had recently revised the tax structure. We are paying charges in respect of registration as much as any other part. A State is paying. Remaining items are the land revenue and sales-tax. I have urged all along that in respect of land revenue, there is possibility of revising the rate in places where it is low. There are certain places where the land revenue is absolutely low—lower than the rates prevailing in other parts. To that extent the Government can revise the rates of land revenue. Then there is very little possibility of enhancing its revenue in respect of Excise. In a State with 19 districts, the excise revenue is of the order of 2.6 crores, with five or six districts wet. The Government must have either the prohibition policy scrapped or, as suggested by the Prohibition Committee of the Centre, enforce it throughout the nation. Then only can you work the prohibition policy successfully. When you know definitely that

the prohibition cannot be worked successfully and when you know that you can get a revenue of 2.6 crores with only five or six districts wet, it is high time that the Government sought the assistance of the Government of India to work this prohibition policy or got the necessary compensation from them to make up the loss of revenue by way of increased share in shared taxes and grants-in-aid.

In respect of Sales-tax, there is a possibility of enhancing the revenue. I just read in the newspaper the opinion of the Chamber of Commerce. They feel that a model Sales-tax Act has to be introduced throughout India. Sales-tax varies from State to State. A model Sales-tax Act would go a long way to remedy certain defects. If all these measures are taken, we can improve the revenue position greatly.

The Government is thinking that what has been provided in the Budget may not be spent and therefore the deficit may not be so large as anticipated. Even then there will be deficit. Some way must be found to overcome the deficit or you must reduce the expenditure. I do not think you can continue to have a revenue deficit year by year for all time to come. It is most unsound.

When we finance the capital works we do so by borrowed funds. Payment of interest and provision for discharging of the loan is a charge on the revenue and therefore whenever we raise funds for capital works, it must be judiciously spent; it must be spent on productive schemes. Then we borrow huge funds to finance our irrigation projects. They do not yield revenue immediately; it takes some more years to complete the project; it takes years to develop the atchkat and then it yields revenue. Till such projects become productive, the Government of India should be urged to waive the interest as we cannot afford to pay interest on loans for schemes which have not begun to yield. Therefore it is very necessary to impress upon the Government of India that in respect of interest towards loan on projects, they should waive the interest so that we could

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

at least try to balance the revenue budget. Balancing of budget is purely our concern.

In most of the items under the principal heads of revenue, we have been taxed to the maximum and if any revision is made, such revisions will not yield much.

Mr. SPEAKER.—I think it will be convenient to resume the debate after recess. We shall now adjourn and meet again at 1-30 P.M.

The House adjourned at Thirty minutes past One of the Clock and re-assembled at two of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

SRI S. SRINIVASA IYENGAR.—

Sir, from a perusal of the budget estimates, we could definitely see that under 'Forest' as big a percentage as 52.7 is spent for maintenance. By the sale of Government property, we are left with only 43.7 per cent. Possibly by improving the position, we can have increased forest revenue. The methods adopted for the disposal of minor produce of the forests need revision. As it stands, the minor produce yields very little revenue because the right of collection is auctioned. What I would urge is that the material should be collected and disposed of through regulated markets. That would improve the position to a very large extent. In many of the forests, I noticed that the right to collect is almost coming as a vested interest. Therefore it does not fetch much revenue to the Government. Taking the overall picture, the net revenue from the forest is very low and it could be improved.

Sir, the revenue under Sales Tax needs a lot of improvement. There is a wide variation between the preliminary assessment and the final collection. The preliminary assessment, when totalled, comes to a bigger figure, very much more than what is realized. After all, sales-tax is taken from the consumer, but it is the middlemen who collect the tax and it is but right that what is collected

should go to the revenues of the State. What is needed is vigilant action. I would even go to the extent of suggesting that we can avoid indirect collection by entrusting the work to the Income Tax Department. After all, there is not much difference between the Central and State Governments. Mysore is a federal unit and the strength of the Union depends on the strength of the federal units. Therefore it would be interesting to examine if we could improve sales-tax revenue by entrusting it to the Income Tax Department and thus reduce the expenditure for its collection.

As I stated earlier, with the existing sources of revenue under the principal heads of Revenue, it would not be possible for any State to balance its budget. These sources cannot be enlarged. There must be some more sources. There must be some decentralisation. The Government of India must see to what extent they can strengthen the revenues of the State. It is no use thrusting development projects on our heads and asking us to find out sources. We have very limited sources. In Mysore, I can go to the extent of saying that we can develop our ports. Hereafter Mysore would be a sea-faring State. We can develop major ports. We have a very long coast-line. That would bring us a lot of revenue. An important port in Mysore State would be a source of encouragement to traders. Our sales-tax will double, perhaps. Trade and commerce will be built up, as they have been built up in Bombay. Therefore, I believe that the Centre should be urged to encourage us to develop our ports. I can say that in all these five years, in Mysore State, not a single railway line has been added. When the railways were the subject of the State, many lines were laid and much progress was registered. Mysore is a hinterland. We could produce a lot of wealth, coffee seeds, minerals, etc. But the development of these things is poor. We have to depend on somebody else. Therefore, it is very necessary that we should have major ports all along the western coast. That would give a lot of encouragement to improve

our industries and to develop commerce.

Sir, I would like to pass on now to the revenues under other sources. I have dealt with so far with the revenue under the principal heads of revenue. so far as the principal heads of revenue is concerned, we invest very little money. The other source is the most important one. To what extent the revenue can be doubled is important. As I stated earlier, the revenue from other sources amounts to 22.58 crores. If at all the State can gap its budget deficit, it is by registering increased receipts from other sources. The other sources include the non-taxable revenue. For example, by working commercial undertakings like hydro-electric projects. Today, the hydro-electric schemes are not contributing anything to the general pool. As the position stands, the State has made a capital investment of Rs. 60 lakhs for hydro-electric schemes. These schemes should contribute something to the general revenues. Instead of contributing something, they demand something from the general pool. It may be, because the provision for depreciation may be more. Depreciations are necessary because fresh machineries have to be purchased. It cannot be avoided. At the same time, the hydro-electric schemes must work in a profitable manner. People may say that they are not working properly because our rates are low. I do not think so. In some respects it may be somewhat low, *i.e.*, electricity charges in respect of agricultural purposes, etc. But that forms a small percentage of the total revenue from hydro-electricity schemes. There must be definite improvement in the working expenses of hydro-electric projects.

I come next to the industrial concerns. Sir, the Kolar Gold Field has been nationalised. We are very happy about it. Supposing we had not fought as one man, it would have taken some 60 to 100 years for us to own the Kolar Gold Mines. About 8 to 10 years back when Gold Duty was levied the general pool used to get as big a sum as 1½ crores of rupees per annum by the levy of

Gold Duty. By the abolition of the Gold Duty we lost that amount. Now we own it. We would like to know to what extent the Government have contributed to the general pool as net profits from the revenue of the concern. We would like to know whether the production cost has been reduced so as to give some more money for balancing the revenue budget. It must be worked in a proper manner.

I would like to suggest one or two things more. One is the development of the mineral resources of the State. Many Hon'ble Members have stated that we have huge mineral resources. What is it that is being done? Manganese is mined and exported. What the Government gets is a fraction of the profit, perhaps 5 per cent of the sale. Chromite is mined and marketed; iron ore is mined and marketed; like this so many other minerals are mined and marketed. The revenue that the Government realises is limited. Therefore, would it not be better and proper to nationalise this industry? Would it not be possible to undertake the export of manganese, chromite and other ores, by the State? That is a question that has to be examined. I believe the Government will take up this issue and see that from this source they get good revenue. It is possible to get good revenue because I have seen people engaged in this becoming rich very quickly. In the new State there are unlimited resources of minerals. In addition to the above we have the deposit of sulphate ores near Chitaldrug. As I have said, we must think of these resources seriously.

Next source that holds us some promise of some revenue is the road transport. With so much of investment in the year 1955-56 I notice only a net profit of Rs. 5 lakhs. That is a poor revenue, especially when we are having a monopoly. Greater vigilance is necessary to guard against pilferage and reduce the cost of working.

Sir, I have spoken about the revenue resources of the State. Beyond these resources the State has no other means to improve their revenue. The other

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

way of reducing the deficit is to cut down expenditure. Is it practicable? With the revision of pay scales, etc., is it practicable to cut down the expenditure, is the next issue. There are certain departments wherein expenditure can be regularised. I would put it this way: rationalisation of departments is a necessity. In Part A States, take the Police. The system is so well planned that they have one Inspector for one or two taluks. He is well paid. This system is working very well. In the former State of Mysore we have one Inspector for every Taluk. Similarly there are other departments where rationalisation would be very essential. They can re-organise the services in such a manner as to reduce the number.

Sir, from a perusal of the budget figures we see that in 1957-58 the Government will have to pay as big a sum as 2.26 crores on debts services. This amount will increase considerably when liability in respect of the Thungabhadra is also taken into account. Will the State be able to pay this interest? I do not think so. Plenty of money is borrowed and that money is invested in industrial concerns. It is advanced as loans but recovery of interest is very slow. Nearly 1½ crores of rupees have been invested in joint-stock companies. What is the recovery? It is paid out of borrowed funds. Have the Government taken necessary care to see whether they are working satisfactorily, whether the Government is getting dividends, etc. Unless we scrutinise these things and unless we improve the debt services under revenue, it is a hard job and an unjust demand on the public. In respect of the Thungabhadra I think we have the liability of 20 lakhs as interest charges on 20 crores of rupees. Supposing that amount is thrust on us, it is very hard to bear. The project will not yield for some time to come and it takes its own time. Therefore we have to impress on the Government of India the necessity of waiving the interest. They may say, 'Supposing we have to waive the charges for you, don't we have to pay to the man from whom we have borrowed.' Well, the Government of India have

plenty of sources. They can afford to have deficit budget. They can always afford to resort to deficit financing. But as a federal unit it is suicidal for us to adopt deficit financing. We should balance our budgets.

Sir, in the year 1957-58, a sum of Rs. 78,80,000 will be spent on the Administration of Justice. In spite of this huge expenditure, has the Government appointed the full quota of Judges in the High Court? There are nearly 5,000 cases pending in the High Court and cases are pending from the year 1950-51. We are spending such huge amounts for the administration of justice and yet the dispensation of justice has not been quick. When you spend such a huge amount, it is but right that we should expect that the administration works properly.

Sir, in the Education Budget, wherein we are spending 10 crores for education, as much as a sum of six crores is being spent on primary education. May I draw the attention of the Government to the condition of languishing primary schools? The Education Department is maintaining a list of languishing schools. We are pointing out that schools are not available in villages. And yet we have a list of languishing schools. How does that position arise? Schools have been opened where there are no teachers and where there are boys, there may be no teachers. So, in respect of the over-all control of the Department, in respect of the strict superintendence, I think the Government should devote some attention.

Sir, there are many more things with which I should deal. But whatever I may say, perhaps may not have the necessary force, because I have lost the confidence of my electors, in my constituency. I would therefore limit my observations at this stage and pass on to the Vidhana Soudha Enquiry Committee Report.

Sir, much discussion has taken place on this Report. The most important architect of this building is Sri K. Hanumanthaiya, ex-Chief Minister. While speaking on this Report, he thought that the Report was entirely directed at him. I believe, it is not

so, Sir. I have gone through every page of this Report. And I would like to place my views on that Report here.

The Committee was constituted by him. He had given the terms of reference. He has said that the Committee should look into the aspect whether any economies were possible in further expenditure. He had also laid down that accounts should be scrutinised keeping in view the dignity of the building and other things. In the terms of reference it is also said that there must be an opinion in respect of the state of accounts. No doubt an estimate of 23 lakhs has been revised to 186 lakhs. But the building for which an estimate of 186 lakhs is proposed is entirely different from the building for which 23 lakhs estimate was prepared.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Ramanagaram).—It was 33 lakhs.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—For the central portion only it was 23 lakhs and then the Committee said it might cost 33 lakhs.

It is not as if that for the building that was estimated to cost 23 lakhs, now the expenditure is 186 lakhs. It is not so. The design has been changed. The building has been made bigger and therefore it may have cost that amount. He posed the question: ‘Have not estimates in the Public Works Department been revised on several occasions?’ I say ‘yes’. Revision of estimates is not uncommon in the Public Works Department. They are common. Similarly, the revision of the estimate in the case of Vidhana Soudha may also be thought of. But the question is, for what purpose has it been revised? The Committee says that the architecture, designs and other embellishments cost as much as 45 lakhs. 45 lakhs have been spent on architecture and other embellishments in this building and to that extent, who should be responsible? That was the issue. I hold the Congress Government responsible. The Hon’ble Member Sri Hanumanthaiya says, this architecture, design, and embellishments were necessary to maintain the dignity of the House. I believe this expenditure is a little too much. Certain architectural features

are essential; certain embellishments were essential. Whether this expenditure should amount to 45 lakhs is a matter that should be scrutinised. That should be examined.

He also spoke about the Committee’s observations in respect of location. I believe the Committee were perfectly out of the terms of reference when they spoke of location. The Committee themselves have stated that they were appointed when the building was almost complete. I can say this, Sir, whether the Committee debating on this issue has been out of their terms of reference or not, it is certain that the Committee have devoted their attention to all the terms of reference. I would deal with one or two of these things.

Sir, many of the works have been entrusted to contractors, such as flooring, electric fittings and other things. The authorities that were in power have flouted the codal rules. That is the observation of the Committee. I believe, nobody can deny that. Whether the officers did it at the instance of the Chief Minister, is guess work. What the Committee say is, ‘We feel that the officers did it at the instance of the then Chief Minister’. I have very little to say about it. But did the officers act with responsibility in the manner in which they were expected by the Departmental Rules, is the issue. So, whatever may have been said about it, now it is a fact. We have a very fine building. But for

2-30 P.M.

this building, this House would have no place to sit. I would, therefore, like to compliment the then Chief Minister for his forethought in undertaking the construction of this building, but, I am not prepared to support him with request to the irregular expenditure incurred for the construction of this building. The Committee have dealt with the irregularities in detail. There are instances where the works were not entrusted to the lowest tenderer. There are also instances in which large variations were registered in respect on the estimates. For instance, the flooring work which would have been

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

done at a cost of Rs. 3 lakhs would now cost the Government Rs. 9 lakhs. The work of flooring that was entrusted to Boriah & Sons, the Committee say, could have been done much cheaper. Even though the tender was given to Boriah & Sons, the work was sublet by them to two other contractors, one at Madras and another at Coimbatore. In fact, the whole work was done by these people to whom the work was sub-let by the original contractors. Was it not possible for the authorities to check this? I do not expect the Chief Minister to know every detail of the work going on, nor is it possible for him to know that. But I want to say one thing. On every occasion when grants were demanded before this House, I have said that there must be a sanctioned estimate before a work was undertaken. Perhaps, the then Government thought that whatever was said by the Opposition was said only for the sake of opposition, but, Sir, the Report of the Committee has proved that whatever we said then was perfectly correct and that Government should have adhered to it. Nobody would have been discredited if only the rules of procedure were observed in the construction of this building. There are many instances in which these rules were not at all observed and these can be verified from the Report of the Committee. I did not read the Report solely with the object of discrediting the then Chief Minister. In fact, I compliment him for the construction of this building. For, as he himself said, if this building had not been constructed and if a temporary capital had to be put up in Bangalore, then that would have cost the Government very much, as it cost the Andhra Government nearly Rs. 2 crores to put up a temporary capital. So, what he has said in this respect is correct and we have now the necessary building at our disposal. But the money which was spent for the construction of this building was not properly and well spent. That is also the charge of the Committee and this cannot be left at that. Every chapter of this Report should be examined by an expert

committee and the responsibility must be fixed for any irregularity.

In Congress Governments, the behaviour of Congressmen generally is such as to show that they are the Government and that whatever is said by them should be obeyed by the authorities. For instance, when a Congressman goes to a taluk office, he thinks he is the Government and that whatever is said by him should be done by the authorities. Unfortunately, our officers also suffer from a feeling of inferiority complex. Whenever a Congressman approaches an officer, the officer seems to think that if he obliges that particular man, then he would be satisfying the Government. Such a tendency must not be there in our officers.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Minister for Public Works).—Sir, this is not generally the case. I know that in some of the Districts the Congressmen do not count for anything.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—There may be some instances like that. But on more than one occasion I have noticed this timidity on the part of Government officials. The question is whether it is inborn or it is superficial only. However, I would urge upon Congress members to exercise the utmost restraint and try to work within the rules. That would certainly benefit the State.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1957-58ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರು 'financial condition of the State will be deplorable' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕ್ಲಿಗೆ ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದೊಡನೆಯೇ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪುನಃ ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪಾದ ಸರಣಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಣವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ಥಾನದ ಉತ್ತಮ ಬಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ನಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿ

ದ್ವಾರ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ 180 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣ ಕಾನೀನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶೋಷಣೀಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇನೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಾಲ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಲ ಎತ್ತಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಆಧಾರವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯಿದೆ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಚೈತನ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಾಗಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣ ಕಾನೀನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಪಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 3-4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇರಾಖೆಗೆ ಈ ದಿವಸ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ; ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನುಮಾರು 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವಾಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಣ ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಅಥವಾ ಸಾಲವೆತ್ತಬೇಕು, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಂಕಿಕದಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು 10-15 ವರ್ಷ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು; ಒಂದು ರಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಿಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಡೆವಳು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ತಾವೇ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ 5 ರಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಶೇಕಡೆ ಹತ್ತು ಭಾಗದ ಫೇರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಛೇದಮನ್ನರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಕಾನೀನಲ್ಲೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಬೇಡ, ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಪ್ಪರಲ್ವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ 200-300 ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಶೋಷಣೀಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾರ್ಲೇಜ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮೂರು ವರ್ಷ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾನುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷವಿರುವಂತೆಯೂ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಿರುವಂತೆಯೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಕ್ಯುಪೇಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ನೇಮಕ M. I. S. D. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಗ್ರೇಡ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕೇಲು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು M. I. S. D. ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದು, ಸಮಾನವಾದ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಪೆನ್‌ಶನ್ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗುವಂತೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ 1947ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾರ್ಯಪು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಡೈನೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪೌರಸಭೆಯವರೂ ಸರಕಾರದವರೂ ಪರಿಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಡೈನೇಜಿ ಸ್ಥಿಮೆ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರೋಡ್‌ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ರೋಡ್‌ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಇದ್ದದ್ದು ಒಳಿತಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ರೋಡ್‌ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸುಗಳ ಮಾಲಿಕರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸರಕಾರವು ಶೇಕಡೆ 40ರಷ್ಟು ಷೇರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 25ರಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು 10ರಷ್ಟು ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು 25ರಷ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಬಸ್‌ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಬಸ್‌ ಸರ್ವಿಸ್‌ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಪ್ಪರೋಡ್‌ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಬಸ್ಸು ಹೊರಡುವುದು ಮತ್ತು ಬರುವುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಇದರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ರಸಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರವು ತಾವೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬದಲು ಅಂಥ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇವೆ. ಬಿ. ಟಿ. ಸಿ. ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾವೇ ಮಾಡದೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಂದಿತೆವಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗದ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾರ್ತ್‌ನಿಂದ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸ್ವಾಚ್ಛುರಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ರಚನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಗ್ರಾಂಟು ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳ ಒಂದು ಸ್ವಾಚ್ಛುರಿ ಬೋರ್ಡ್ ರಚಿಸಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇರಬೇಕು. ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಮಾರಾಟದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬಡ್‌ಜೆಟ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿ, ನಿವ್ವಳ ಸಫೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ, ವಿಧ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ವಜಾ ಜಾತೆ ಹಣ ಜಮಾತೆಗದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಾಬಿಯಿಂದ ಹದಿನೈದು ಕೋಟಿ ಮುವತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ಜಮಾ ಹದಿನೈದು ಕೋಟಿ ಹದಿನೆಂಟು ಲಕ್ಷ ಬರ್ಚು ಎಂದು ಹದಿನೆಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಏನೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಉಳಿಯಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಕಾಣುವುದು. ಸ್ವತಃಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಮೃತಮಹರ್‌ಕಾವಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹುರುಳಿ ಸಾಗು

ವಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅಫೀಸರುಗಳು ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಿಮಾಡಲು ಈ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಫೀಸರಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನೇ ಪುನಃ ಇದೇಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಈವರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ವಸೂಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಲುಭಾಗದಷ್ಟು ಕೂಡ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಕಿ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೈತನು ಕಾರಣನೇ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾರಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರೇ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿಗೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೂಡ ವಸೂಲಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿಯಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಫೀಸರುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರಸೀದಿ ಕೊಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನೇಷನ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನೇ ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಕಾವಲುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ನುಮಾರು 90 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಜಮೀನಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಜಮೀನಿದ್ದವರು, ತಮ್ಮ ನ ಕೈಲ, ಮಗನ ಕೈಲ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಜಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಹಂಚಲು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಐದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನು ಕಡಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಮೀನು ಹಂಚುವಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ಕಾಯುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬಡವನಾಗಿದ್ದು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನಿರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಬಡವನಿಗೆ ಜಮೀನು ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನೂಜನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಏಂದನೆಗಳು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri S. D. KOTHAWALE (Chikodi).—Mr. Speaker, Sir, after going

through the Budget estimates, I find that Hon'ble the Finance Minister has made a very good job in a difficult situation. While judging the debate budget figures, it is necessary to consider that the Budget is one presented by a Care-Taker Government. Though the budget figures are presented for the entire year 1957-58 sanction of this House is sought only for the expenditure for the first four months and the remaining expenditure is left for the future Assembly and the Government that is going to come hereafter. It is said, Sir, by one of the Hon'ble Members that it is a rupee budget. This is one of the reasons why this Budget appears to be a rupee budget. The present Government is hardly entitled to initiate new policies or introduce any innovation at this stage. Though the Government is a Care-taker Government and has presented the budget policies for the succeeding Government, still we shall find therein many points which are really inspiring. Sir, our country is an under-developed country and it is seeking to have a developed economy and it has to proceed on a planned basis. In India we have started planning since 1951; we have completed the First Plan and we have entered upon the execution of the Second Five-Year Plan. Apart from the ordinary administration, the question is of the economic, social and educational developments; and while considering this question of development, it is necessary in an under-developed country to pool all the resources and to spread the work of development over a number of years in a planned manner so that at the end of that period we could hope to provide to the people the amenities—economic, social and political.

The Second Plan that was prepared in this country, started functioning recently. It is for the Government to make provision every year for its execution. We find in this Budget that provision has been made for the execution of all the items of Second Five-Year Plan included for the New Mysore State. Therefore in a democratic

set-up of our country it is not possible to have anything sensational every year, but we have got to proceed in a very peaceful manner to pursue plans which have been considered and conceded in a very scientific manner and try to finish them and execute them during the period for which the plan is prepared. Therefore it is wrong to say that the budget is a rupee one; it is not a rupee budget, but it is a budget which has made provision for the execution of the plan which is very essential for the development of our society and our State.

While saying something about this Plan, Sir, I must bring the notice of this Hon'ble House that the present Plan, so far as the new Mysore State is concerned, is not a plan of an organic type. The Karnatak areas have come into a single unit after the formation of the new State and the Finance Minister has put together all the plans of different areas which have come to the New Mysore State and provision has been made for their development. It was complained that Kannada-speaking areas while they were in different States, were not receiving equal treatment at the hands of the composite State of which they formed parts before the new State came into existence. They were given step-motherly treatment; plans were not properly considered and no money was provided. I personally made this complaint even on the floor of the Bombay Assembly and urged the Government of those days to include plans extending over the entire area for the development of various areas.

3 P. M.

But my personal experience was that sufficient attention was not paid. My request to the new Mysore State Government is to re-cast and revise all the plans, particularly in respect of the areas outside the old Mysore State. Fortunately for the areas of the old Mysore State, they had their own Government and they must have paid sufficient attention to the development of the area. But the same cannot be said with respect to the areas which have

(SRI S. D. KOTHAWALE.)

joined the new Mysore State from outside the old Mysore State. Therefore my request to the Government is to consider the new Mysore State as one unit for development and consider the question of development, whether it be irrigational, educational or industrial from the standpoint of developing the entire State and conceive plans and have a sort of organic plan for the entire State. For instance, in the parts of Bombay-Karnatak there are not sufficient roads, bridges, etc. There is a lot of scope for irrigation; many rivers are waiting for treatment. I will not go into the details, for want of time. Government can be sure that there is vast scope for irrigation and for promotion of agriculture in these areas. This possibility has to be taken into account for the purpose of development. These four districts of Bombay-Karnatak have lots of possibilities for industrial development also, particularly Karwar district. The work of developing these four Bombay districts should be done in a very equitable manner, so that we can have a kind of regional equality in development. I am not saying anything new, if I say that the members of the Planning Commission have considered development, so far as the Second Five Year plan is concerned, on a sort of regional basis. If that principle is accepted, the principle of regional parity should be applied to our State also. We should proceed with the idea of having all-sided development in the State, giving satisfaction to all the areas and the people of the State. That is the reason why I have risen and taken up the time of the House for pleading for a revision of the plan. I have tried to bring the idea of regional equality in the matter of development, so that justice can be done to all the people of this great State.

It has been said, Sir, that we have a deficit budget. Now, in a developing economy, there is bound to be a deficit. All over India, we find that deficit budgets are presented by the various State Governments as well as the Central Government. The question is whether the deficit is for the purpose

of development. Whether they are in the nature of loans or deficit financing, they should be used for productive purposes. If they are used for productive purposes, I am sure it would be possible to curb inflationary tendencies by various methods. It does not matter whether we are having a deficit budget or not. We are entitled to obtain loans from the Central Government and we are bound to make good the deficit in course of time; because of the benefits we shall derive from the various schemes and development that we have brought into existence. But the question of deficit, should not come in the way of development of the various areas, particularly of the Bombay-Karnatak districts, which, I am sure, in course of time is bound to be a very great source of income to the State, not only in matters industrial, but in matters of irrigation also. One point in respect of Karwar district. Many suggestions have been made for the development of ports. I do not know whether we are sufficiently aware in this House of the potential of Karwar to develop as a port. They say that it is the best port in the world, but of course it is a matter for technicians to decide. It is even understood that the Government of India are considering the question of establishing another ship-building yard, and it is said that Karwar is being considered for this purpose. Whether the Central Government is considering this or not, this Government should represent the matter to the Central Government.

I once again congratulate the Finance Minister for bringing this Budget, a job which had to be done in a very difficult situation.

*SRI S. S. KOLKEBAIL (Bramhavar).—The white paper issued by the Finance Department has the following passage :

"Within a few months, after reorganisation, Government had to tackle several problems, financial, administrative and allied matters. We have to build up a new State on strong foundations".

This is really a very good statement—whether I should call it a sentiment or a

wish or what not, I fail to understand. Everybody has a wish—probably it may be called a 'philosophy'—that the Government should be able to stand on strong foundations. But what have they done during the last five months? The Karnatak State was inaugurated on 1st November 1957. Five months have elapsed but still we find that integration has not yet been completed. In various integrated parts, the same old law continues. To substantiate what I am saying, I can give several instances. For example, the Motor Vehicle Act has not been amended or changed. A lorry owner has to pay one tax in Mangalore, another at Coorg and a third tax at Mysore. This difficulty of the people has not been remedied in spite of repeated representations both by the public and the representatives coming from the various areas.

So also the sales tax. In the matter of sales tax we have got different kinds of sales tax. Now, for example a person who purchases a motor car in Coorg need not have to pay any tax whatsoever whereas a person purchasing a motor car in Mangalore has to pay a heavy tax. So also a person purchasing in Mysore. So, many of the persons try to get over the difficulty and are as a matter of fact purchasing their motor vehicles in Coorg through an agent who is having business at Coorg. This has deprived the State Exchequer of its legitimate dues. Further, the levy of sales tax is so incongruous that a person who purchases a radio outside the old Mysore State, at Bangalore he can very well circumvent the payment of sales tax by treating this as an inter-State transaction. By this method the State Exchequer loses heavy amounts. I am making this statement because we find, as already pointed out by my friend Sri S. Srinivasa Iyengar, the deficit of Rs. 5 crores is there and the Finance Minister may come forward with taxation proposals. Even the taxes which could have been collected have not been collected at all. So, instead of going in for new taxation if we make proper attempts, my submission is, the so called deficit may be completely wiped out. It is stated that there is a heavy accumulation of land revenue

and sales tax arrears. They have not been collected by the Government. I do not think the Government has taken any steps to recover them—I do not say this of the present Mysore Government. Such a thing is unheard of in the Bombay Government. But in the old Mysore State it is abnormal and to elicit the correct information I have sent in a short notice question for which I am expecting a reply shortly. Therefore it is necessary we should look into this matter. If this sort of administration were to continue, we do not know where it will land us. Collecting taxes from those persons who are honest and not collecting from those who are not honest, will result in a lot of hardship and confusion among the public. Of course we can go on criticising these acts of Government and the Congress people may say that inspite of all this they have come to power with a majority. This is so because the voters do not know all these wrongs or the opposition might not have carried the message to their doors. Anybody can see that here we have not one Government but five Governments. In the same State, there is nothing in common.

As a matter of fact when I spoke last in this House I had clearly stated that the administration should be made efficient. I do not say that the Mysore State officials are inefficient, but somehow or other I feel, as a member of this Assembly for the last five months, the administration is neither efficient nor good. Of course I do not want to use a strong language and our request to the Chief Minister is that he should ask for the loan of five or six I.C.S. officers. This State being a part B State, the officers here are not well versed with the law and administration of Part A States. Many Kannada knowing I.C.S. officers, I am told, are not willing to come down here because they find that in the day-to-day administration Ministers are interfering. But, any way by this inefficient administration let not the public or the State suffer. So, my appeal to the Ministry is that they must get some I.C.S. officers to man atleast the Secretariat and improve the entire administration.

(Sri S. S. KOLKEBAIL)

Here, anybody who goes to the Secretariat knows that no paper is being looked into. It takes months to pass orders. There are some officers who have not seen papers for the last five months. With this kind of administration in the Secretariat level, can we expect to have a welfare State or a State on strong foundations? That is my submission to this House.

Mr. Speaker, in this connection I also want to point out that under the S.R. Act we find we are entitled to have 11 High Court Judges. It has nearly 1200 old cases, transferred from integrated areas. Not a single High Court Judge has been appointed so far. In Bombay so many Judges have been appointed: within eight days a Judge was promoted to the Supreme Court. Similarly in West Bengal, Kerala and other States, all these vacancies have been filled up so that the litigant public do not suffer. Nothing is done by this Government. These appointments have been held up, we do not know whether it is for political or election reasons. Some how the Mysore High Court is today not manned at all. There are three Judges of the old Mysore State and I think they have not disposed of a single case. Excepting hearing and admission of some petitions they have not disposed of any case. If this state of affairs were to continue, really the litigant public will have to suffer by the creation of the so called Karnataka State for which so many have suffered and gone to jails. My submission is that there is no reason why these appointments should be held up? These appointments could have been made within fifteen days.

Sir, the pay scales have been completely revised. But, who are the persons who stand to benefit by these scales? It is the old Mysore State officials. I have no objection to pay well the ill-paid officers. It is a right thing. Their pay should be enhanced. But at the same time there are two or three sets of officers whose pay should be enhanced and who are suffering the same agony. They are the Police constables and Teachers. The Police Department is the only department

which works for 24 hours and all other departments work between 10-30 to 5-30. It is the Police Department which works from morning to morning. It is the officers of this department who are protecting the entire State and sometimes the lives of the Ministers. If these police people, especially the constables and Head constables are ill-paid it is impossible for them even to eke out their livelihood. For example a constable is paid Rs. 30-8-0 with a maximum of Rs. 50. With this meagre pay, I do not think the constable can make a decent living. In that case, certainly he will take up to corruption and other things. If the police people who are the protectors of law are to take up to corruption, my submission is that there will be complete anarchy in the administration.

The other set of persons are teachers. We know that there are teachers working in the District Board Schools, teachers working in Government schools, teachers working in aided schools—all of them have not been properly paid. There are a lot of representations from various teachers' union, teachers' Associations. When some of the Ministers visited my district, they promised that the grievance of teachers will be redressed within a shorttime. I do not know what exactly is meant by 'short-time' or whether anything is meant by that expression. But so far, no action has been taken on these requests and representations made by the teachers.

Mr. SPEAKER.—Time is up.

Sri S. S. KOLKEBAIL.—One minute Sir. The other point I want to impress and on which there have been already several interpellations, is the question of establishing a major port at Malpe and the improvement of Railway lines in this State. Sir, I learn that this is the only State which has handed over a good mileage of railway to the Central Government. In answer to an interpellation put by me, the Government have said that they have no information about any new railway line that is going to be taken up in this State. So far as my knowledge goes, I think every Karnataka gentleman knows, that not a furlong of railway line

has been laid in this State. Unless and until this Government at least sends up a recommendation, if necessary by a unanimous resolution of this House, I do not think the Central Government will take care to see that fresh lines are taken up for construction and the scheme regarding the major ports is put into effect in this State. Especially the necessity for a major port at Malpe has been argued by the various Members of this House. -It has been canvassed enough and the Government say that it has been recommended. But somehow or other, although it is three or four years since the expert committee made its recommendations, still no action has been taken to set up a major port at Malpe. That is an ideal centre for setting up a major port.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವೈ. ಮಂಜರದ್ವೈ (ರಾಮದುರ್ಗ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅತಿಯಾದ ಬರಗಾಲಕ್ಕೀಡಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಘಟಪ್ರಭ—ಬಂದಂಡಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಹುಭಾಗಕ್ಕೆ ಫಾಯಿದೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಜನರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ವೆ ನಡೆದಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಂದಂಡಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೇವಲ 8-9 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭ ನದಿಗೆ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿ ಕೊಳಚೆ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಲಪ್ರಭ ನದಿ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಲಾಭವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ದಿರಬಹುದು. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ತಯಾರಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಯಾರ ಜಮಾನಾ ಅದರಿಂದ ಮಳು ಗಡೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಜಮಾನಾದಾರರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಮಳುಗಡೆಯಾದ ಜಮಾನಾ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಲಗತ್ತಿ ಹತ್ತಿರ ಬಾಳಿಕೊಳ್ಳ ಎಂಬ ನಣ್ಣು ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾರ ಜಮಾನಾ ಮಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ನಂಬಿಂಥ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಕ್ಷರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೂ ಆ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಬನ್ನೂರಿನ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ 10-12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದು ಮುಗಿದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿ ನುಮಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅರ್ಧ ಹಣ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿರ್ಧರವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್. ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಯ ಜನರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ತೊಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳಿವೆ, ಅವನ್ನು ಒಡೆದು ಕಾಲುವೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಗ್ಗಿ ಕ್ಯುಟಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಆ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಸ್ತೆಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತ ಎರಡು ರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅವೆರಡರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕಡಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಮಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚುನ್ನಾಳ-ಸಾಲಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆ, ತುಳೂರು-ತೊಂಡಿಶಿಟ್ಟು ರಸ್ತೆ ಚಂದರಗಿ-ಕೊಪ್ಪ ರಸ್ತೆ, ಕಿತ್ತೂರು-ಸುರೇಬಾನ ರಸ್ತೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ತೀರ ಕಟ್ಟಿವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಗಳೆಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡದೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ತೊಂದರೆ ದೂರವಾಗಬಹುದು.

3-30 P. M.

ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1939ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರಂತವು ಆಯಿತು. ಆಗ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳಿ ವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಲರಾವುಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ನೈರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದ ಅನಂತರ ಹಿಂದಿನ ಚಳಿವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವರವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಇದೆ. ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಯ ಹಣ ಕೆಲವು ಜನರದ್ದು ಇನ್ನು ಟ್ರೇಡ್‌ಯರಿಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಆಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ತೀವ್ರ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎನಿಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಬಿಷಪ್ ತಯಾರಿ ನುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಮಲು ಏರುವ ಬಿಷಪ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಬತ್ತೀಸ ಮಸಾಲಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಅಮಲು ಏರುತ್ತದೆ. ಜನರು ಇದನ್ನು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ಯಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾನೂನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಬಿಷಪ್‌ಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಕೂಡದು. ಬತ್ತೀಸ ಮಸಾಲಾ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಲಾಯಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವೈ. ಮಂಜರೇಡಿ)

ಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತರಹದ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಗೆ ಇಲಿಗಳ ಕಾಟವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಹತ್ತಿಯ ಪ್ರೀತು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮನೆಯೊಳಗೇ ಇಲಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವಾಗ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಒಕ್ಕಲುತನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಆ ಭಾರ ಮನ್ನಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—How many more members are going to take part in the debate?

(Eight Members rose).

Mr. SPEAKER.—As there are many members who want to take part in the debate, I would like to cut down the time limit. I would reduce the time limit from 15 minutes to 10 minutes. The Hon'ble Member Smt. Subbamma may speak now.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. 1951ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯ ಅನಂತರ ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸುಹಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಕಾನೂನು, ವಿಧಾನಸೌಧ ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಂತಾದ ಸ್ವಲ್ಪಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ 1957-58ರ ಆಯವ್ಯಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇರುವುದು ಬೋಟಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳೇ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದುವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದೆಂದರೆ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಇವೆ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೂಡಿಗೆರೆ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಮನೋಭಾವ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಎಲ್ಲ ಮಂಜೂರ ಆಗಿದ್ದರೂ ನಿರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಿರಾವರಿಯ ಸೌಕರ್ಯ. ನಿರಾವರಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆರೆಯ ಕಳಗಿನ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲ ನಿರೀರಿ ಒದಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆರೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ನೀರು ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮರನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮರನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಬಂದ. ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ನಮ್ಮದ್ದಿಯಾಗಿದೆ. ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಇದ್ದಂಥ ಯಾವ ಸಾಮಾನೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮರನಾಡಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಮೆ, ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಲಸೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮರುಭೂಮಿಗಾದರೂ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾ ನಮ್ಮ ಮರನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಬವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮರನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಮರನಾಡು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಮರನಾಡು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮರನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಯೂನಿಟಾಗಿ ಪರಿಣತಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಂಬ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮರನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭಾಗ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯದ ಅನುಕೂಲತೆ ಇಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿನ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಇದುವರಿಗೂ ನಮಗೆ ಅಂತಹ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು- ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮರನಾಡು ಕಮಿಟಿ

ಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅ ಕುಟುಂಬವರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕೈಗೊಂಡು ತನ್ಮೂಲಕ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಮಲೆರಿಯಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಲೆರಿಯಾ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಲೆರಿಯ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಒಂದು ಬಾರಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ. ಇಂತಹ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಮಲೆನಾಡು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡಿದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ವಾಸಿಸಲು ಯಾರೂ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಕಷ್ಟ ಪಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಲ್ಪರ್ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬಡ ಜನಗಳಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಇಂತಹ ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಈ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ಮಲೆರಿಯಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಈ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ನಲವತ್ತು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ದೊರೆತರೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಶಾನನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ಆದಕಾರಣ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಜನೋಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಒಂದು ಬೇರೆಕ್ಷೇತ್ರ

ವೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವರ್ಗದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೂ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಈ ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ಇನ್ ಕಮೆಂಟಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾಫಿಯ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಬಳ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಂತಹ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 40 ಸಾವಿರ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಇರುವ ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ತಜ್ಞರಾದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇರುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಅವರು ಬಂದು ವಾಸಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಉತ್ತಮರಾದ ತಜ್ಞರಾದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೊರತೆಯಿರುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರನ್ನಾರಿಸಿ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಉಚ್ಚತರಗಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ತಜ್ಞರಾದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನೂತನ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾದ ಅನಂತರ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ನೌಕರರಿಗೂ ಇಲ್ಲದ್ದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ನೌಕರರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗೇನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನು ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವನಾಗಲಿ, ಅವನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಹೋಗ್ಯತೆ ಅರ್ಹತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವನಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ)

ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಾರದು. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು. ಈ ರೀತಿ ಸರಿ ಪಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಿ ಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟುನಲ್ಲಿರುವ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ದಿನಿತ್ತಿಕ್ಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ರೈತನಿಗೆಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಯವರಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಈ ದಿನಿತ್ತಿಕ್ಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೆಲವು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟು ಪಡೆದು ತಮ್ಮವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಈಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ದೊರಕುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡಿನಿಂದಲೂ ದೊರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯೆ ತ್ರಿತಂಕುವಿನಂತಾಗಿದೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮತ್ತೆ ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಎರಡೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರವೆಂಬ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಇಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕುಖಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ಆ ಕುಖಿಗಿ ಆರಿಸಿದರೂಕೂಡ ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ; ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದೀನ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನಿಜವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೆಲವುಕಡೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೋರ್ಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಪ್ಪುವಂತಹದಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಬೋರ್ಡಾಗಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಡವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಡಹುಡುಗನು ಮೆರಿಟ್ ಮೂಲಕ ಅರ್ಹನಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂತೆ ಬಡ

ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ದಿನಿತ್ತಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಡವರಾದ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಗಂಡು ಹುಡುಗರು, ಹುಡುಗಿಯರಿರುವ ಒಂದು ಶಾಲೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲ ಆರ್ಹತೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಯೋಚಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿನ ತಂದಿರುವ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬ ವಂದನೆಗಳು.

Mr. SPEAKER.—There is a slight change in the programme. Yesterday, we had decided that the discussions would end to-day. After discussing with the Leader of the House, I came to the conclusion that the discussion might continue till tomorrow and we can take only half the time and the other half time would be taken for non-official business. Then, for the next day, we will take up the Appropriation Bill and after finishing the Appropriation Bill, we will go to the Non-official Bill. Day after tomorrow would be the last day.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಲಂಚ್ ಚೈಮಿ ನೋಳಿಗೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೇಳೆಯಾದಂತೆಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಲ್ಲ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರುಘಂಟೆಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸಂಬಂಧವಾದ ಚರ್ಚೆಮುಗಿಸಿ Vote on Account ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಮಾತನಾಡಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವವರು, ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಹೇಳದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಬಿಟ್ಟರೂ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡು ಘಂಟೆಬೇಕು. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಘಂಟೆಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮರಾಠಾ ಮತ್ತು ಶಾಪೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಲಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮೂವರು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಎರಡು ಘಂಟೆಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇವೂತ್ತೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾ

ಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ಸರಕಾರವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Sri L. K. SHROFF (Raichur).—Mr. Speaker, Sir, I rise to offer a few suggestions with respect to the Budget estimates presented to this House and on the Vote on Account. I find, Sir, in the Budget estimate included for the Education Department that a very deep cut has been made in the allotment that used to be made to one of the special departments or one of the special sections of the Education Department, viz., the Samskrithi Prachara. While we were at Hyderabad as members of the Hyderabad Legislative Assembly, we were hearing about the Samskrithi Prachara and we were eagerly expecting that this sort of activity of Education Department would be extended to our areas when the integration of the different areas took place. As against Rs. 2 lakhs and odd that had been sanctioned for the last year, only Rs. 25,000 have been allotted to this activity of the department which practically is even less than the administration charges of that section. So, I do not understand what activity of Samskriti Prachara can be conducted by this section of the Education Department hereafter. Possibly a few people will be maintained and nothing more would be done. If it is the idea of the present Ministry that this sort of activity is to be dispensed with, then to say so would be better than to casually cut down the expenditure in such a manner as not to enable the section to do any activity at all. I point out this thing so that, if possible, some amendments may be made and some supplementary demands may be placed before the next session of the Assembly and the activities of this section of the Education Department allowed to continue, if not expand, as before in the whole of the integrated State.

Again Sir, the Mysore Adult Education Council has obtained a fame throughout India and it has received recognition at the hands of the Central Government also. I find that even by the Ford foundation, grants were made to the Adult Education Council. But unfortunately I came to know on

making enquiries that the demands of this non-official body have not been squarely met. Formerly a grant of Rs. 5,40,000 used to be made to this Council to carry on its activities in the old Mysore State; later on it was cut down to Rs. 4,40,000 and this year, that is, for the whole year 1957-58 as presented in these budget estimates, the amount continues to be the same. That means the activities of this Education Council will either have to be restricted only to the 10 districts of the old Mysore State or if the activities are to be extended to other Districts of Bombay Karnataka and Hyderabad Karnatak, some of the activities of the old Mysore will have to be practically stopped and the moneys so saved would have to be spent on the activities that might be taken in the rest of the present State.

Sir, Adult Literacy is not being encouraged now, but social education on the other hand is preferred and the Central Government also has impressed upon every State Government to see that social education is carried on on a very wide scale. But I find, unfortunately that somehow this particular activity has not received the attention at the hands of the Education Department and no expanded activity seems to be contemplated this year. I would earnestly suggest that more moneys be provided by supplementary demands being placed before the House so that the activities of this Council which are really praiseworthy and which have received praise at the hands of even foreign organisations to see the activities are expanded in the whole of the State.

Sir, I find that there are moneys provided for the advancement of the backward classes, Harijans and other classes which do require special treatment at the hands of the Government so that they may be brought up to the level of other sections of the population. May I suggest, Sir, that in order that adequate attention may be paid to these classes, a special department of the Government be constituted, if possible, with a Minister at the head of it to look after this department. The former Hyderabad State had provided such a department

(SRI L. K. SHROFF.)

and one Minister was solely in charge of social services looking after the interests of the backward classes, Harijans, tribal people and others.

While commenting upon the deficit budget that has been presented by the Finance Minister, some Hon'ble Members of this House have stated that this deficit seems to become a regular feature. Of course, some members have suggested some means of recouping this deficit. But committed as we are to a welfare State and also a Socialist pattern of Society, we cannot also resort to planning and with our backward economy we have got to resort to deficit financing and also deficit budgets are going to be the regular features for sometime to come. As some members have also explained how, if the finances of the State are being expended on development activities which will not only bring good to the country as a whole in the form of money but also yield results for the general good, then certainly nobody should grudge. The first Plan is over and the second has begun. Incidentally, I would like to refer to one point with regard to the second Plan. I have come to know that the total estimate of the second Five-Year Plan is not going to be revised. That, I am afraid, Sir, will be a great hardship to certain parts of the State, particularly with regard to industrial expansion, education activities and the like. While speaking on the last budget presented three months ago, I drew the attention of this House and the Government to the fact that the Hyderabad-Karnatak area lags behind the rest of the State in many respects and I pleaded that technical institutions, especially technological institutions, should be started there. Industries which are capable of being worked with profits and also with a view to provide employment to a large number of people who are unemployed should also be started. But I find, from the reports I have received now, that no new industries are going to be started in these areas. Even those industries which are functioning there are not going to receive the necessary help that they need.

I am particularly referring to the Hutti Gold Mines. It is an expanding concern. The Central Government has promised about 2½ crores, so that its activities may be enlarged. But the expansion schemes would suffer unless additional electricity is provided. I am afraid that even the help now made available by the Central Government cannot be utilised by that concern. Another difficulty about this Hutti Gold Mines is that it was a public concern, in which 51 per cent of the shares were contributed by the former Hyderabad State Government. A very large sum has also been advanced as loan by that State. Now, I understand from the Management, that since the former Hyderabad Government does not exist, the Andhra Government, which is the principal successor Government, is not taking sufficient interest in it. The present Mysore Government, in whose territory the mines are situated, should now take sufficient interest because it now belongs to this State. The position now is that the Management is not in a position to take advantage of the loan which is likely to be made available by the Central Government. I would therefore plead that the Mysore Government—the Industries Minister is here—should take necessary steps to see that the management of the industry is taken over by the Government so that the industry should be run smoothly and expand its activities.

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member might be aware that we were to rise at 4 p. m. It is already five minutes past four.

Sri L. K. SHROFF.—One more minute, Sir. During a tour of Raichur district, the Chief Minister made many observations, which have raised hopes in the minds of the people of that district, with regard to the Tungabhadra Project, the Hydro-Electric Scheme, the improvement of the conditions of the towns and villages, sanitation, drainage, etc., to the bigger towns like Raichur, the improvement of the conditions of roads and bridging the Tungabhadra and the Krishna, so that people from Raichur and Gulbarga districts can have road connections with the rest of Mysore State. He made

observations on all these matters and made promises. I find nothing has been provided in this budget which fulfils the hopes of the people of Raichur district. I would therefore request that attention may be paid in this direction also and that the roads may be improved, the bridges across Krishna and the Tungabhadra may be a reality very soon, so that communications may improve, commerce may develop and the people would have an opportunity to expand their activities.

Mr. SPEAKER.—Tomorrow, the discussion on the Budget will continue. But no Hon'ble Member will be allowed to speak, because most of the time will be taken by the Members of the Treasury Benches. By 3 P. M. we

have to finish with "Vote on Account." So, I would request Hon'ble Members not to rise tomorrow, but give an opportunity to the Treasury Benches to give their reply. After 3 P. M. we will take up Non-official business. Day-after-tomorrow, we will meet at 8-30 in the morning and finish the Appropriation Bills. In the afternoon we will meet again and take up Non-official business.

The House adjourned at Ten minutes past Four of the Clock to meet at Twelve of the Clock on Tuesday, the 26th March 1957.
